

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»**

СХВАЛЕНО

Протокол Вченої ради КВНЗ
«Харківська академія неперервної
освіти»
№ 5 від 26.12.2024

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ КВНЗ «Харківська
академія неперервної освіти»
№ 111 від 30.12.2024

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації
за темою**

***«Дошкільна освіта XXI століття: стратегії відновлення»
«Preschool education of the 21st century: recovery strategies»***

Укладачі: Коченгіна М.В., завідувач кафедри методики дошкільної та початкової освіти, к.пед.н.;
Заліська О.М., старший викладач кафедри методики дошкільної та початкової освіти
Жданова С.О., викладач кафедри методики дошкільної та початкової освіти;
Коваль О.А., старший викладач кафедри методики дошкільної та початкової освіти;
Сосницька Н.П., ст. викладач секції розвивального навчання кафедри методики дошкільної та початкової освіти

Цільова група: вихователі-методисти закладів дошкільної освіти

РЕКОМЕНДОВАНО

Протокол засідання кафедри
методики дошкільної та
початкової освіти
20.12.2024 №5

Форма підвищення кваліфікації: дистанційна, змішана

НАПРЯМИ: розвиток компетентностей відповідно до Професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти», затвердженого наказом Міністерства економіки України від 28.09.2021 р. №620-21 «Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти» та Порядку підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800

МЕТА: професійний розвиток вихователів-методистів закладів дошкільної освіти

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ:

1. Забезпечити набуття нових компетентностей відповідно до професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти», затвердженого наказом Міністерства економіки України від 28.09.2021 р. №620-21, у межах професійної діяльності

- А1. Здоров'язбережувальної компетентності
- Б2. Організаційно-методична
- В1. Здатність до навчання впродовж життя
- Г3. Нормативно-правова.

2. Поглибити обізнаність вихователів-методистів закладів дошкільної освіти щодо організації освітнього процесу дітей раннього та дошкільного віку в сучасних умовах; дотримуватися особливостей реалізації освітніх напрямів Базового компонента дошкільної освіти; застосовувати синхронний та асинхронний формати освітнього процесу в професійній діяльності;

3. Удосконалити здатність вихователів-методистів керуватися в управлінській діяльності законодавством України відповідно до Професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти»; здатність забезпечувати дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу; здатність здійснювати професійну діяльність державною мовою.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма курсів підвищення кваліфікації за темою «Дошкільна освіта XXI століття: стратегії відновлення» розроблена відповідно до державної політики у сфері дошкільної освіти, на основі Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників, з урахуванням вимог чинного законодавства: Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», наказу Міністерства економіки України «Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти», інструктивно-методичних листів Міністерства освіти і науки України про організацію освітнього процесу в закладах освіти в умовах воєнного стану та в контексті вимог законодавства, зокрема, інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність вихователя-методиста закладу дошкільної освіти та з урахуванням європейського вектору розвитку освіти України, стратегії реформування галузі освіти в Україні, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик у галузі освіти та професійного розвитку педагогів, відповідно до сучасних викликів суспільства й освіти.

Актуальність освітньої програми полягає в необхідності удосконалення відповідних професійних умінь вихователів-методистів закладів дошкільної освіти, а також впровадження у практику закладів дошкільної освіти змісту, форм, методів організації розвивальної життєдіяльності дітей дошкільного віку з урахуванням стратегії, цілей, завдань Базового компонента дошкільної освіти, що відбито в тематиці навчальних занять і розподілі годин за навчальними модулями.

Освітня програма курсів підвищення кваліфікації за темою «Дошкільна освіта XXI століття: стратегії відновлення» є складовою Комплексної програми підвищення кваліфікації вихователів-методистів закладів дошкільної освіти. Освітню програму розроблено відповідно до основних засад у сфері забезпечення права на доступ до якісної освіти дітей дошкільного віку, а саме: Закон України «Про дошкільну освіту» (2024), Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (від 21 серпня 2019 р. № 800» (із змінами), Професійний стандарт «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти» (наказ Міністерства економіки України № 620-21 від 28.09.2021 р.), Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників затвердженої наказом МОН України від 15.01.2025 року №45, Методичними рекомендаціями щодо організації освітнього процесу в 2024/2025 навчальному році у закладах дошкільної освіти (МОН України від 27.08.2024 р. № 1/15368-24), а також чинні листи МОН України з організації освітньої діяльності закладів дошкільної освіти в поточному році й в умовах дії воєнного стану в Україні.

Обсяг: 60 годин (2 кредити)

Освітній процес за цією програмою буде організований у відповідності до ефективних підходів до навчання дорослих та з врахуванням специфіки дистанційного формату освітнього процесу.

Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу за дистанційною формою навчання: комп'ютерна техніка, доступ до швидкісного інтернету, дистанційна платформа, програмне забезпечення для проведення відеоконференцій.

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- змісту й структури професійних стандартів «Вихователь закладу дошкільної освіти» та «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти»;
- нормативних документів, які регламентують освітній процес в закладі дошкільної освіти, вирішують актуальні питання інклюзивного навчання;
- нормативно-правових аспектів організації та проведення атестації педагогічних працівників ЗДО;
- практичних аспектів підвищення рівня мовленнєвої культури вихователя-методиста ЗДО;
- академічної свободи вихователя-методиста закладу дошкільної освіти, академічної доброчесності педагога та авторського права.

Уміння:

- застосовувати сучасні підходи до навчання відповідно до Державного стандарту дошкільної освіти в сучасних умовах;
- застосовувати синхронний та асинхронний формати освітнього процесу в професійній діяльності;
- враховувати вікові особливості сучасних дітей під час психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу;
- організовувати комунікацію з батьками дошкільників;
- дотримуватися нормативних документів, які регламентують освітній процес в закладі дошкільної освіти;

Диспозиції (цінності, ставлення):

- готовність дотримання академічної доброчесності та авторського права;
- дотримання організаційних аспектів проведення атестації педагогічних працівників відповідно до вимог нового Положення про атестацію педагогічних працівників;
- педагогіка партнерства як вагомий чинник забезпечення якості освітнього процесу в ЗДО;
- усвідомлене позитивне ставлення до необхідності розбудови індивідуальної траєкторії професійного розвитку вихователя-методиста ЗДО;
- лідерство й партнерська взаємодія;

Компетентності:

- **A1. Здоров'язбережувальна:** здатність забезпечити дотримання правил цивільного захисту та безпеки життєдіяльності; здатність до організації діяльності психологічної служби;
- **B2. Організаційно-методична:** здатність забезпечувати організацію освітнього процесу у закладі дошкільної освіти з урахуванням запитів його учасників в складних умовах;
- **B1. Здатність до навчання впродовж життя:** здатність до саморефлексії та самооцінювання управлінської діяльності, здатність планувати та аналізувати, усвідомлювати, узагальнювати результати власної професійної діяльності;
- **Г3. Нормативно-правова:** здатність керуватися в управлінській діяльності законодавством України відповідно до Професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти»; здатність здійснювати професійну діяльність державною мовою.

Науково-педагогічні працівники Академії можуть вносити зміни в запропонований освітньою програмою зміст з метою необхідності своєчасного реагування на конкретні умови, у яких відбувається освітній процес, зазначивши їх в розкладі занять, а також для коригування тематики навчальних занять відповідно до вимог чинних нормативних документів щодо здійснення освітнього процесу в закладах освіти, актуальних векторів підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Загальний обсяг таких змін може досягати до 25%.

КУРИКУЛУМ
курсів підвищення кваліфікації
для вихователів-методистів закладів дошкільної освіти за темою
«Дошкільна освіта XXI століття: стратегії відновлення»

№ з/п	Назва модуля	К-ть годин
1.	Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності	16
2.	Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності в ЗДО	10
3.	Сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу в складних умовах	10
4.	Професійні компетентності вихователя-методиста ЗДО	20
5.	Організаційно-діагностичний	4
	Разом годин/кредитів	60/2

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
курсів підвищення кваліфікації
для вихователів-методистів закладів дошкільної освіти за темою
«Дошкільна освіта XXI століття: стратегії відновлення»

№ те м и	Назва модуля, теми	Індекси компетентностей, що розвиваються	Кількість годин
Модуль I. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності			
1.1.	Соціально-емоційне навчання дошкільників	Б2.1.35	2
1.2.	Самовідновлення як шлях до збереження ментального здоров'я педагога	Б3.1.31	2
1.3.	Нормативні документи, які регламентують освітній процес у закладі дошкільної освіти в умовах воєнного стану	Б2.1, Г3.1 Б1.3.31	2
1.4.	Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в ЗДО	Б2.1, Г3.1.У1	2
1.5.	Актуальні питання інклюзивного навчання	А1.2, Б2.1.34	2
1.6.	Здійснення професійної діяльності державною мовою	Г3.4.31	2
1.7.	Проведення атестації педагогічних працівників ЗДО	Б1.4.36	2
1.8.	Академічна доброчесність в роботі вихователя-методиста	Г3.3.31	2
<i>Усього годин за модулем</i>			16
Модуль II. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності в ЗДО			
2.1.	Стратегії оцінювання готовності дитини старшого дошкільного віку до навчання	Б2.1.3	2
2.2.	Організація свят та розваг для дітей з ООП	А1.2.У2	2
2.3.	Актуальні вектори забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою	Б2.1.У2	2
2.4.	LEGO-технологія та STREAM-технології як тренди в дошкільній освіті	А2.1, Б2.1.У4	2
2.5.	Мінна безпека для дошкільників	А1.1	2
<i>Усього годин за модулем</i>			10
Модуль III. Сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу в складних умовах			
3.1.	Синхронний та асинхронний формати освітнього процесу	В2.1.31 В2.2.32	2

3.2.	Організація роботи вихователя-методиста в умовах сучасних освітніх трансформацій	Б2.3У1	2
3.3.	Безпечний медіапростір для дітей дошкільного віку	В2.1.31	2
3.4.	Освітні втрати в дошкільній освіті	А1.1У1	2
3.5.	Заняття для дошкільників в тимчасовому сховищі ЗДО	А2.1.32 Б1.1.У3	2
<i>Усього годин за модулем</i>			<i>10</i>
Модуль IV. Професійні компетентності вихователя-методиста ЗДО			
4.1.	Вікові особливості сучасних дітей дошкільного віку	Б2.1.34	2
4.2.	Професійний розвиток педагогів ЗДО	Б2.3.31	2
4.3	Андрагогічні основи професійного розвитку педагогічних працівників ЗДО	Б1.4.У2	2
4.4	Ігрова діяльність як передумова навчальної діяльності	Б2.1.34	2
4.5	Позитивна дисципліна в дітей дошкільного віку: актуальність та шляхи формування	А2.1У3 Г2.2.У2	2
4.6	Планування освітньої діяльності	Б2.3.У1	2
4.7	Лідерська професійна компетентність вихователя-методиста ЗДО	Г1.2.34 Г1.1.33	2
4.8	Організація контролю за розвитком дитини дошкільного віку	Б2.3.31	2
4.9	Законодавство України у сфері охорони прав дитини	Б2.1.У1	2
4.10	Документування діяльності в закладі дошкільної освіти	А1.1.У1 Г3.2 В1.1.32	2
<i>Усього годин за модулем</i>			<i>20</i>
Модуль V. Організаційно-діагностичний			
5.1.	Настановне заняття. Вхідне діагностування		2
5.2.	Обмін досвідом роботи. Підсумкове тестування		2
<i>Усього годин за модулем</i>			<i>4</i>
<i>Разом годин / кредитів за освітньою програмою</i>			<i>60 / 2</i>

Рекомендовані джерела

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ДОКУМЕНТИ:

1. Державний стандарт початкової освіти (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688) – 49 с. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>
2. Закон «Про дошкільну освіту». Офіційний веб-портал Верховної Ради України – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text>
3. Закон «Про освіту». Офіційний веб-портал Верховної Ради України – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
4. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України. Наказ МОН України № 527 від 06.06.2022. URL: <https://mon.gov.ua>
5. Методичні рекомендації щодо запровадження безбар'єрності освітніх послуг у закладах дошкільної освіти з урахуванням потреб людей з порушеннями мови, слуху, комунікації, руху, батьків із дітьми, людей старшого віку та інших суспільних груп. Лист МОН № 6/688-24 від 04.09.24 року. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/92946/
6. Методичні рекомендації щодо здійснення освітньої діяльності з питань дошкільної освіти на період дії правового режиму воєнного стану. Лист МОН № 1/3845-22 від 02.04.22 року. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-rekomendaciyi-dlya-pracivnikiv-zakladiv-doshkilnoi-osviti-na-period-diyi-voyennogo-stanu-v-ukrayini>
7. Про визначення рівня підтримки у дітей з особливими освітніми потребами, які здобувають дошкільну освіту в інклюзивних групах. Лист МОН України від 30 грудня 2021 № 1/23180-21. URL: <https://cutt.ly/UIYFN81>
8. Про затвердження Базового компоненту дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція : Наказ МОН від 12.01.2021 № 33. URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-bazovogo-komponenta-doshkilnoi-osviti-derzhavnogo-standartu-doshkilnoi-osviti-nova-redakciya>
9. Про затвердження Порядку організації діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти». Постанова Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 р. № 530/ (зі змінами) . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-2019-%D0%BF#Text>
10. Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти». Наказ Мінекономіки України від 28 вересня 2021 р. № 620-21. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoi-osviti>
11. Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти». Наказ Мінекономіки України від 28 вересня 2021 р. № 620-21. URL:

<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-kerivnik-di-ректор-zakladu-doshkilnoyi-osviti>

12. Про затвердження Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів. Наказ МОЗ від 24.03.2016 № 234/із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я № 1371 від 01.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0563-16#Text>
13. Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2022/2023 навчальному році. Лист МОН України від 27 липня 2022 року № 1/8504-22. URL: <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/86993/>
14. Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні. Лист МОНУ від 02.04.2022 № 1/3845-22. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-rekomendaciyi-dlya-pracivnikov-zakladiv-doshkilnoyi-osviti-na-period-diyi-voyennogo-stanu-v-ukrayini>
15. Про схвалення Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації на 2024-2026 роки. Розпорядження КМУ № 527-р від 07.06.2024 року. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/92321/
16. [Примірне положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти](#) / Наказ МОН України від 08.06.2018 р. № 609
17. Щодо організації освітнього процесу в 2024/2025 навчальному році у закладах дошкільної освіти. Лист МОН № 1/15368-24 від 27.08.24 року. URL: <https://osvita.ua/doc/files/news/929/92911/66cef0c117cec174203646.pdf>
18. Щодо забезпечення освіти осіб з особливими освітніми потребами. Лист МОН України від 15.06.2022 № 1/6435-22. URL: https://znayshov.com/News/Details/shchodo_zabezpechennia_osvity_osib_z_osoblivymy_osvitnimy_potrebamy
19. Щодо створення інклюзивного освітнього середовища в закладах дошкільної освіти. Лист МОН від 25.06.2020 р. № 1/9-348. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-stvorenniya-inklyuzivnogo-osvitnogo-seredovisha-v-zakladah-doshkilnoyi-osviti>

НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бех І., Журба К. Концепція формування у підлітків національно-культурної ідентичності у загальноосвітніх навчальних закладах. Гірська школа українських Карпат. № 16 (2017).
2. Бех І.Д. Виховання особистості: [монографія]: У 2 кн. К.: Либідь, 2003. 280 с.
3. Джерело педагогічних інновацій. Аналітична діяльність у професійній практиці педагога: науково-методичний журнал / наук. ред. Покроєва Л.Д. –

Випуск № 3 (11). – Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2015. – 200 с.

4. Дзвона чи дзвону? Або –а (-у) чи –у (-ю) в родовому відмінку. Словник-довідник . URL: <http://rodovuyi-vidminok.wikidot.com/>
5. Зубрицька І. Мова – не калька (Говорімо гарною українською). – Апріорі, 2015. – 400 с.
6. З Україною в серці (тренінг з патріотичного виховання дітей та молоді): посіб. / І.Д.Бех, В.І.Кириченко, Ж.В.Петрочко. – Харків: «Друкарня Мадрид», 2016.
7. Етнографічні особливості Слобожанщини / Упор. Скриль І.А., Коваленко М.Л. Харків, 2020. 70с.
8. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку /Національна академія педагогічних наук України. – Київ: ФОП Ференець В.Б., 2020. – 44 с.4.
9. Методика розробки інструментарію моніторингових досліджень / І. В. Капустін, Т. М. Голтяй, С.С. Євтушенко, В.М. Івченко, С.В. Клімова / за заг. ред. С.Є. Вольянської. – Харків : КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», 2012. – 83 с.
10. Національно-патріотичне виховання школярів: [методичний посібник] / за заг.ред. Л.Д. Покроєвої. – Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2015.
11. Програма «Нова українська школа» у поступі до цінностей. Київ, 2018. 40 с.
12. Протидія булінгу в закладі освіти: системний підхід. Методичний посібник. / Андрєєнкова В.Л., Мельничук В.О., Калашник О.А. – К.: ТОВ «Агентство «Україна», 2019. – 132 с.
13. Технологія проведення моніторингових досліджень (електронне видання) / І. В. Капустін, Т. М. Голтяй, С. С. Євтушенко, С. В. Клімова / за заг. ред. С.Є. Вольянської. – Харків : КВНЗ Харківська академія неперервної освіти», 2013. – 85 с.
14. Глумачний словник української мови [Електронний ресурс] : у 20-ти томах : електронна версія видання / Нац. акад. наук України, Укр. мовно-інформ. фонд; гол. ред. В. М. Русанівський ; науковий керівник проекту В. А. Широков, 2010. URL: <http://test.ulif.org.ua:8000/exp1/Entry/index?wordid=1&page=0>

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1. <https://www.facebook.com/groups/ksiofprsro/> Фейсбук сторінка. Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка
2. <https://www.facebook.com/groups/KROKZAKROKOMdomety/> Всеукраїнський фонд крок за кроком

3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://childdevelop.com.ua/articles/conflict/746/>
4. <https://mon.gov.ua/ua/news/rozrobleno-poradi-dlya-organizaciyi-inklyuzivnogo-n-avchannya-pid-chas-vijni>
5. <http://www.learning.ua/>
6. <http://levko.info/>
7. <http://www.child-thinking.com.ua/>
8. <https://www.unicef.org/ukraine/documents/red-flagsdevelopment>
9. <https://moz.gov.ua/article/health/jak-nadati-pershu-dopomogu-zagalni-pravila>
10. <http://surl.li/tgzkb>
11. <http://surl.li/iiahq>
12. [https://znayshov.com/FR/17403/Pp%203\(115\)2022-36-41.pdf](https://znayshov.com/FR/17403/Pp%203(115)2022-36-41.pdf)
13. <https://oplatforma.com.ua/article/2835-yak-skoreguvati-porushennya-povednki-do-shklnikv-zasobami-art-terap>
14. <http://surl.li/thiay>
15. <http://surl.li/tgzkb>
16. https://docs.google.com/spreadsheets/d/1-6Qn3PRPqSpDreBZkBFwaPO_ZVWw_hAkO-FGGutGpmC8/edit#gid=1947501369. Перелік навчальної літератури, програм, рекомендованої МОН України для використання у закладах дошкільної освіти.

ІНФОРМАЦІЙНІ СТОРІНКИ

1. <https://www.dsns.gov.ua/> Державна служба України з надзвичайних ситуацій АБЕТКА БЕЗПЕКИ
2. <https://bf.in.ua/> Довідник безбар'єрності
3. ДСНС України - YouTube <https://www.youtube.com>
4. <https://cyberpolice.gov.ua/> Кіберпростір
5. <https://mon.gov.ua/ua> – Міністерство освіти і науки України
6. <https://edu-post-diploma.kharkov.ua/> – сайт КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
7. <https://nus.org.ua/> – сайт «Нова українська школа»
8. <http://osvita.ua/> – сайт Освіта.ua
9. <https://www.facebook.com/UAMON/> – Фейсбук сторінка МОН
10. <https://www.facebook.com/nus.org.ua/> – Фейсбук сайту «Нова українська школа»
11. <https://www.facebook.com/osvita.ua> – Фейсбук сайту Освіта.ua